

АНАЛІЗ ОБ'ЄМУ СПОЖИВАННЯ ЦУКОРОЗНИЖУЮЧИХ ЛІКАРЬСКИХ ЗАСОБІВ

Яковлева Л.В., Яковлева А.К.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Цукровий діабет (ЦД) є реальною загрозою здоров'ю і якості життя населення всіх країн світу, бо є одним з найбільш поширених хронічних захворювань. Судинні ускладнення ЦД (мікро- і макроангіопатії), такі як нефропатія, ретинопатія, ураження магістральних судин серця, мозку, нижніх кінцівок, підвищують інвалідизацію та смертність [1].

За останні десять років поширеність цукрового діабету в Україні збільшилася в півтора рази, і за станом на 1 січня 2015 року в країні зареєстровано 1 млн 198,5 тис. хворих, 2,9% населення [2].

Мета роботи. Дослідження об'єму споживання цукорознижуючих лікарських засобів на українському фармацевтичному ринку за 2014-2016 роки.

Матеріали та методи. Аналіз споживання ЛЗ проводили протягом 2014-2016 років за даними пошукової системи «Моріон», Держ.служби статистики України www.ukrstat.gov.ua за АТС/DDD-методології [3].

Результати та їх обговорення. Об'єм споживання пероральних цукорознижуючих лікарських засобів (ПЦЛЗ) визначали використовуючи міжнародний показник: $DDDs/1000 \text{ жителів/день (DID)} = DDDs \times 1000 / ((\text{кількість жителів (тис. чоловік)} \times 365))$. Для розрахунків використовували дані про кількість проданих упаковок за рік (тис. шт.), кількість діючої речовини в одній таблетці, таблеток в одній упаковці по даним справочно-пошукової системи «Лікарські засоби» компанії «Моріон» та значення DDD по даним сайту ВОЗ: www.whooc.no.

Розрахунок кількості DID для фіксованих комбінації цукорознижуючих ЛЗ проводили по методиці рекомендованій ВОЗ з визначенням PDD, як одиниці виміру, що це найчастіше прописується добова доза препарату, на основі інструкції для медичного застосування [3]. Період дослідження склав три роки з 2014 по 2016 рр.

Таблиця 1

Об'єм споживання ПЦ ЛЗ за 2014-2016 рр.

АТС-код, МНН	Період дослідження, роки		
	DDDs/1000 жителів/день		
	2014	2015	2016
1	2	3	4
A10BA02 Метформін	3,2	3,30	3,72
A10BB01 Глібенкламід	1.61	1.38	1.15
A10BB0 Гліквідон	0.05	0.037	0.034
A10B B09 Гліклазид	2.99	2.84	2.88
A10B B12 Гліметірид	3.11	3.29	3.65
A10B G03 Піоглітазон	0.03	0.025	0.026
A10B H01 Ситагліптин	0.026	0.0096	0.0092
A10B H02 Вільдагліптин	0.000008	-	-
A10B H03 Саксагліптин	0.034	0.027	0.026

1	2	3	4
A10B X02 Репаглінід	0.02	0.011	0.0085
A10B J01 Ексенатид	0.000004	-	-
A10B K01 Дапагліфлозин	0.016	0.04	0.05
<i>Комбіновані ПЦЛЗ</i>			
PDD/1000 жит./день			
A10B D02 Метформін і глібенкламід	0.6	0.5	0.51
A10B D02 Метформін і гліклазид	0.08	0.05	0.04
A10B D02 Метформін і гліпізид	0.013	0.02	0.02
A10B D02 Метформін і глімеірид	0.08	0.14	0.2
A10B D07 Метформін і ситагліптин	0.11	0.07	0.09
A10B D10 Метформін і саксагліптин	0.02	0.03	0.06
A10B D22** Глімеірид, піоглітазон і метформін	0.018	0.02	0.035

Серед наведених МНН найбільшим попитом у споживачів користується МНН глімеіриду, це пов'язано з його економічною доступністю для всіх прошарків населення, виразною клінічною ефективністю та безпекою в порівнянні з іншими ПЦЛЗ. Тенденція зростання споживання глімеіриду прослідковується протягом всіх трьох років дослідження. Дещо меншим об'ємом споживання характеризуються МНН метформіна. Майже вдвічі меншим попитом, в порівнянні з препаратами метформіна та глімеірида, користується МНН гліклазид. Найменше споживання серед монопрепаратів ПЦЛЗ в МНН ексенатида, що пов'язано з його високою вартістю в порівнянні з іншими пероральними цукорознижувальними препаратами.

Серед комбінованих ПЦЛЗ найбільший об'єм споживання має комбінація МНН глібенкламіда та метформіна, найменший МНН метформіна та гліпізида.

Висновок. Отримані дані вказують на те, що препарати для лікування цукрового діабету 2 типу представлені в широкому асортименті. Серед монокомпонентних препаратів найбільший об'єм споживання у МНН глімеіриду та майже на тому ж рівні МНН метформіну.

Ціни на препарати не високі, це дає змогу вибрати ефективну фармакотерапію для різних верств населення, з різним матеріальним достатком. Зростання об'ємів використання препаратів метформіну свідчить, про те, що в Україні зростає діагностика ЦД 2 типу на ранніх стадіях розвитку захворювання та його раннє лікування. Це дозволяє підвищити якість життя пацієнтів та сповільнити розвиток ускладнень ЦД-2 типу.

Список літератури:

1. Сахарный диабет: развитие технологий в диагностике, лечении и профилактике (пленарная лекция) [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://cyberleninka.ru/article/n/saharnyy-diabet-razvitiie-tehnologiy-v-diagnostike-lechenii-iprofilaktike>.

2. <http://medzdoroviy.xyz/rizne/3072-aktualnist-cukrovogo-diabetu.html> [Електронний ресурс]. – 2016.

3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua